

SODBA KOTNIK ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 19894/02)

SODBA

V STRASBOURGU

6. aprila 2006

Sodba bo postala dokončna v skladu z določbami 2. odstavka 44. člena Konvencije. Lahko je predmet tehničnih popravkov.

V zadevi Kotnik proti Republiki Sloveniji

je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretji oddelek) na seji senata v sestavi:

g. **J. Hedigan**, *predsednik*,

g. **B.M. Zupančič**,

ga . **M. Tsatsa-Nikolovska**,

g. **V. Zagrebelsky**,

g. **E. Myjer**,

g. **David Thór Björgvinsson**,

ga. **I. Ziemele**, *sodniki*,

in g. **V. Berger**, *sodni tajnik oddelka*,

po obravnavi na nejavni seji dne 16. marca 2006

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 19894/02), ki jo je na podlagi 34. člena Konvencije za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin («Konvencija») dne 13. maja 2002 proti Republiki Sloveniji vložila njena državljanka, ga. Saša Kotnik («pritožnica»).

2. Pritožnico so zastopali odvetniki pisarne Verstovšek. Slovensko vlado («vlada») je zastopal njen zastopnik g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnica je na podlagi 1. odstavka 6. člena Konvencije zatrjevala, da je trajanje postopkov pred domačimi sodišči, v katerih je bila udeležena kot stranka, predolgo. Vsebina njene pritožbe se je nanašala tudi na pomanjkanje učinkovitega notranjega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

4. Sodišče je dne 11. junija 2004 odločilo, da o pritožbi glede trajanja postopka in s tem povezanim pomanjkanjem pravnega sredstva obvesti vlado. Na podlagi 3.

odstavka 29. člena je odločilo, da bo hkrati odločalo o sprejemljivosti in vsebini zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnica je rojena leta 1980 in prebiva v Zrečah.
6. Dejstva v zadevi, kot sta jih navedli stranki, je mogoče povzeti v naslednjih točkah.
7. Dne 9. marca 1999 je pritožnica prek svojih odvetnikov pred Okrožnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico sprožila spor za nadomestilo škode in predlagala, da se jo oprosti plačila stroškov postopka.
8. Dne 29. marca 1999 je pritožnica sodišču predlagala, naj opravi narok in imenuje izvedenca medicinske stroke.
9. Dne 28. aprila in 12. oktobra 1999 je pritožnica sodišču predlagala, naj imenuje dva izvedenca medicinske stroke in opravi narok.
10. Dne 20. oktobra 1999 je sodišče pritožnico oprostilo plačila stroškov postopka.
11. Dne 6. decembra 1999 je pritožnica sodišču predlagala, naj imenuje dva izvedenca medicinske stroke in opravi narok.
12. Dne 28. junija je ponovno predložila oba predloga.
13. Dne 30. novembra 2000 je pritožnica sodišču predlagala, naj imenuje dva izvedenca medicinske stroke in opravi narok.
14. Dne 22. januarja, 21. maja in 18. septembra 2001 je pritožnica sodišču predlagala, naj opravi narok.
15. Dne 8. maja 2002 je pritožnica sodišču predlagala, naj izvedenca pozove k dopolnitvi njunih mnenj in opravi narok.
16. Dne 29. junija 2002 je bil opravljen narok.
17. Dne 4. februarja 2002 je bila imenovana izvedenka psihiatrinja. Ko jo je sodišče oprostilo predložitve mnenja, je bil imenovan nov izvedenec.
18. Med postopkom je pritožnica predložila več pripravljivih vlog.
19. Dne 25. septembra 2003 je bila po opravljenem naroku razglašena sodba, ki je deloma ugodila pritožničinemu zahtevku. Obe stranki sta vložili pritožbo.
20. Dne 9. novembra 2005 je višje sodišče deloma ugodilo obema pritožbama in spremenilo sodbo.
21. Dne 15. decembra 2005 je pritožnica na Vrhovno sodišče vložila predlog za revizijo.
22. Postopek še traja.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV 1. ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

23. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega trajanja postopka. Sklicevala se je na 1. odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih (...) v razumnem roku odloča (...) sodišče.«

2423. Vsebina njene pritožbe se je nanašala tudi na neučinkovitost pravnih sredstev, ki so v Sloveniji na voljo v zvezi s predolгим trajanjem sodnih postopkov. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti. »

A. Sprejemljivost

25 Vlada se je sklicevala na neizčrpanje domačih pravnih sredstev.

26. Pritožnica je temu ugovarjala z navedbo, da pravna sredstva, ki jih je imela na voljo, niso bila učinkovita.

27. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna zadevama *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji* (odl.), št. 42320/98, z dne 2. oktobra 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, z dne 6. oktobra 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo vladin ugovor neizčrpanja domačih pravnih sredstev, saj je ocenilo, da sredstva, ki so jih imeli pritožniki na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče ponovno poudarja, da je v sodbi v zadevi *Lukenda proti Sloveniji* ugotovilo, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje ter pomanjkljive učinkovitosti v delovanju sodnega sistema.

28. V tej zadevi Sodišče meni, da vlada ni predložila nobenega prepričljivega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče razlikovati med obravnavano in predhodnimi zadevami in tako odstopiti od ustaljene sodne prakse.

29. Zato Sodišče ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu 3. odstavka 35. člena Konvencije. Poleg tega je ni mogoče razglasiti za nesprejemljivo na nobeni drugi podlagi. Pritožba se torej sprejme v obravnavo.

B. Vsebina

1. Prvi odstavek 6. člena Konvencije

30. Doba, ki jo je treba upoštevati, je pričela teči 9. marca 1999, na dan, in še teče. Postopek na treh sodnih instancah tako traja približno šest let in deset mesecev.

31. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka presojati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in pristojnih organov ter pomena, ki ga ima zadeva za pritožnika (glej, med drugim, sodbo v zadevi *Frydlender proti Franciji*, [VS], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

32. Po obravnavi celote predloženega gradiva in ob upoštevanju svoje sodne prakse s tega področja Sodišče ocenjuje, da je trajanje sodnih postopkov, zlasti pred sodiščem prve stopnje, v obravnavani zadevi predolgo in ne izpolnjuje zahteve po « razumnem roku ».

Glede na navedeno je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije.

2. 13. člen Konvencije

33. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovita pravna sredstva pred domačimi oblastmi, s katerimi je mogoče uveljavljati kršitve zahteve po sojenju v razumnem roku iz 1. odstavka 6. člena (glej sodbo v zadevi *Kudła proti Poljski* [VS], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče poudarja, da je že v predhodnih zadevah (glej zgoraj navedeno sodbo v zadevi *Lukenda*) zavrnilo vladine ugovore in navedbe, tudi v tej zadevi pa ni našlo razlogov, ki bi vodili k drugačnim zaključkom.

34. Zato Sodišče ocenjuje, da je v tej zadevi prišlo do kršitve 13. člena, saj pritožnici v domačem pravnem redu ni bilo na voljo nobeno pravno sredstvo, s pomočjo katerega bi lahko uveljavljala kršitve pravice, da se o njeni zadevi odloči v razumnem roku v smislu 1. odstavka 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

35. Člen 41 Konvencije se glasi:

«Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.»

A. Škoda

36. Pritožnica je zahtevala 20.000 evrov (EUR) iz naslova nepremoženjske škode.

37. Vlada je njenemu zahtevku oporekala.

38. Sodišče ocenjuje, da je pritožnica zagotovo utrpela določeno nepremoženjsko škodo. V skladu z načelom pravičnosti se ji zato iz tega naslova prisodi 1.200 EUR.

B. Stroški

39. Pritožnica je prav tako zahtevala 1.390 EUR za stroške, ki jih je imela v postopku pred Sodiščem.

40. Vlada je menila, da je njen zahtevek pretiran.

41. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnica upravičena do povračila stroškov le v obsegu, v kakršnem je dokazano, da so dejansko nastali, bili nujni ter njihova višina razumna. Sodišče tudi poudarja, da so pritožničini odvetniki, ki so zastopali tudi g. Lukendo v zgoraj navedeni zadevi Lukenda, predložili približno 400

pritožb, ki so, razen kar zadeva dejansko stanje, po vsebini enake kot obravnavana zadeva. Sodišče zato ob upoštevanju predloženih podatkov in zgoraj navedenih meril v obravnavani zadevi ocenjuje, da je za postopek pred Sodiščem v obravnavani zadevi pritožnici razumno prisoditi znesek 1.000 EUR.

C. Zamudne obresti

42. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, povišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *ugotavlja*, da je pritožba sprejemljiva,

2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije,

3. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije,

4. *razsoja*

a) da mora tožena država pritožnici v treh mesecih od dne, ko postane ta sodba dokončna, v skladu z 2. odstavkom 44. člena Konvencije plačati 1.200 EUR (tisoč dvesto evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške, poleg tega pa tudi vsoto, ki bi jo bilo treba morebiti poravnati iz naslova davkov,

b) da se od izteka treh mesecev pa do poplačila na navedene zneske obračunava linearna obrestna mera po stopnji, enaki veljavni mejni obrestni meri Evropske centralne banke za to obdobje, čemur se prištejejo tri odstotne točke.

5. *zavrača* preostale zahteve iz naslova pravičnega zadoščenja.

Sodba se izda v francoskem jeziku, pisna obvestila na podlagi 2. in 3. odstavka 77. člena Poslovnika se pošljejo dne 6. aprila 2006.

Vincent Berger John **Hedigan**

Sodni tajnik Predsednik